

УДК 338.48(477)

Пасічна А.І.¹

Шелеметьєва Т.В.²

¹ студ. гр. МТУ-110м НУ «Запорізька політехніка»

² д-р екон. наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»

ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

З поширенням пандемія COVID-19 туристична індустрія постала перед кризою як в Україні, так і в усьому світі, яка може виявитися найгіршою в історії розвитку туризму. Останніми роками туризм надавав близько десятої частини у рості глобальної економіки, галузь називали навіть її глобальним драйвером. Адже вона розвивалася значно швидше, ніж світова економіка загалом – це найбільше випробування, з яким зіткнувся світ. Після появи вірусу COVID-19 в Азії наприкінці 2019 року, він поширився практично на

кожному континенті окрім Антарктики, а станом на 13 травня в усьому світі було підтверджено вже 64 мільйона випадків захворювання на коронавірус і 1,4 мільйона смертей. Перший випадок захворювання на COVID-19 в Україні було зафіксовано 4 квітня 2020 року, а станом на 1 грудня в країні було вже підтверджено 745 тисяч випадків захворювання та 12 тисяч смертей.

Туризм є одним із тих секторів всесвітньої економіки, що постраждав найбільше в першу чергу у зв'язку з обмеженнями на пересування. Особливо складна ситуація склалася в авіаційній галузі – спочатку більшість авіакомпаній припинили чи скоротили рейси до Китаю, потім удару зазнав авіабізнес у Європі. За останніми оцінками Міжнародної асоціації авіаційного транспорту (IATA), втрати галузі можуть сягнути 118,5 млрд дол. Загалом, за оцінками IATA, міжнародний авіа бізнес може скоротитися на 19%.

Туристична галузь України першою відчула на собі наслідки активної фази карантину. Більшість готелів до середини травня 2020 р. залишались зачиненими, не мали можливість офіційно приймати відвідувачів. Також обмеження торкнулися масових заходів – фестивалів, концертів, спортивних змагань, які зазвичай приваблюють гостей з різних міст та країн. У результаті одними із найбільш постраждалих внаслідок карантинних обмежень стали туристичні, курортно-рекреаційні та оздоровчі об'єкти (турбази, санаторії, пансіонати, оздоровчі комплекси), які практично повністю припинили свою діяльність.

Поряд із виїзним туризмом значних втрат зазнав і внутрішній туризм. В цілому, втрати туристичної галузі в Україні оцінюються у понад 1,5 млрд дол. США. Пізній початок курортно-рекреаційного сезону внаслідок впровадження обмежувальних заходів також створив негативний ефект, як на індустрію відпочинку та подорожей, так і на супутні галузі – готельно-ресторанний бізнес, транспорт (пасажирські перевезення), роздрібну торгівлю, індустрію розваг та діяльність установ культури. На додачу до поточних та прогнозованих втрат, сфера туризму Українських Карпат цьогоріч вже постраждала від низького попиту на гірськолижний відпочинок внаслідок аномально теплої зими.

Обмеження на пересування, які були впроваджені державою для запобігання поширенню захворювання на COVID-19, сприяють розвитку внутрішнього туризму – зростає попит на відпочинок в Україні. Варто відзначити, що традиційно українські курорти відвідувала невелика кількість закордонних туристів, але глобальна пандемія змусила обирати українського відпочивальника замість Туреччини та Єгипту пляжні курорти Одещини, Херсонщини та Запоріжжя (станом на 2018 р. 88 % українців відпочивали за кордоном). На жаль, транспортні обмеження, психологічний чинник стримують наявну внутрішню «відпусткову» міграцію населення.

За оцінками фахівців, для сфери туристичних послуг сезону періоду пандемія COVID-19 будуть притаманні надання споживачами пріоритету щодо: вибору коротших термінів відпочинку, переважання індивідуального пересування (автотуризм) та індивідуального розміщення, вибору оздоровчого, морського та сільського туризму. Очікується, що пандемія COVID-19 спричинить зміни у вподобаннях споживачів, прискорюючи впровадження он-лайн технологій, приділяючи більшу увагу гігієні та здоровому способу життя, активнішому використанню безготівкових та безконтактних методів оплати та засобів адресної доставки.

Таким чином, туристична галузь є однією з найбільш постраждалих внаслідок запровадження обмежувальних заходів, викликаних розповсюдженням пандемії COVID-19. Пандемія коронавірусу торкнулася усіх туристичних напрямків у світі і стала причиною для найсуворіших обмежень на подорожі в історії. Галузь працюватиме за новими правилами – і для країн, що приймають відпочивальників, і для туристів. Сьогодні, як ніколи, українській туристичній сфері вкрай необхідна державна підтримка.